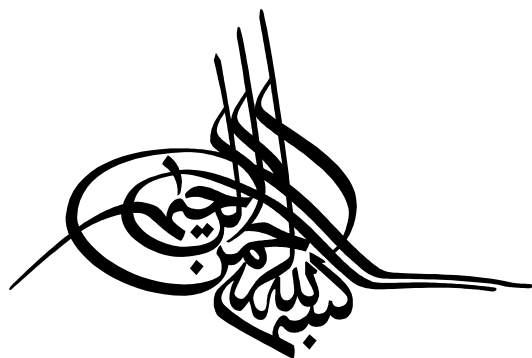

اصول روزنامه نگاری

های کمک آموزشی کارشناسی ارشد سری کتاب

مجموعه ارتباطات اجتماعی

گروه مؤلفان ماهان

سرشناسه	گروه مولفان ماهان :
عنوان	اصول روزنامه نگاری :
مشخصات نشر	تهران: مشاوران صعود ماهان، ۱۴۰۴
مشخصات گامی	۳۳۸ص سری کتاب‌های کمک آموزشی کارشناسی ارشد :
فروست	:
شابک	۸- ۷۸۰- ۴۵۸- ۶۰۰- ۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی	فهرست پای مختصر :
یادداشت	این مدرک در آدرس http://opac.nlaj.ir قابل دسترسی است.
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۳۵۰۳۲ :

کتاب: اصول روزنامه نگاری
مدیر مسئول: هادی سیاری، مجید سیاری
مولف: گروه مولفان ماهان
ناشر: مشاوران صعود ماهان
مدیر تولید محتوا: سمیه بیگی
نوبت و تاریخ چاپ: اول / ۱۴۰۴
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۶/۰۹۰/۰۰۰ ریال
شابک: ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۸-۷۸۰-۸

انتشارات مشاوران صعود ماهان: خیابان ولیعصر، بالاتر از تقاطع مطهری،

روبروی قنادی هتل بزرگ تهران، جنب بانک ملی، پلاک ۲۰۵۰

تلفن: ۸۸۱۰۰۱۱۳-۴

مقدمه ناشر

آیا آنانکه می‌دانند با آنانکه نمی‌دانند برابرند؟ (قرآن کریم)

پس از حمد و سپاس و ستایش به درگاه بی‌همتای احدیت و درود بر محمد مصطفی، عالی نمونه بشریت که در تاریک دور تاریخ، بنا به فرمان نافذ صمدیت از میان مردمی برخاست که خود بودند در پست‌ترین حد توحش و ضلال و بربریت و آنگاه با قوانین شامل خویش هم ایشان را راهبری نمود و رهانید از بدویت و استعانت جوییم از قرآن کریم، کتابی که هست جاودانه و بی‌نقص تا ابدیت.

کتابی که در دست دارید آخرین ویرایش از مجموعه کتب خودآموز مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان است که بر مبنای خلاصه درس و تأکید بر نکات مهم و کلیدی و تنوع پرسش‌های چهار گزینه‌ای جمع‌آوری شده است. در این ویرایش ضمن توجه کامل به آخرین تغییرات در سرفصل‌های تعیین شده جهت آزمون‌های ارشد تلاش گردیده است که مطالب از منابع مختلف معتبر و مورد تأکید طراحان ارشد با ذکر مثال‌های متعدد بصورت پرسش‌های چهار گزینه‌ای با کلید و در صورت لزوم تشریح کامل ارائه گردد تا دانشجویان گرامی را از مراجعه به سایر منابع مشابه بی‌نیاز نماید.

لازم به ذکر است شرکت در آزمون‌های آزمایشی ماهان که در جامعه آماری گسترده و در سطح کشور برگزار می‌گردد می‌تواند محک جدی برای عزیزان دانشجو باشد تا نقاط ضعف احتمالی خود را بیابند و با مرور مجدد مطالب این کتاب، آنها را برطرف سازند که تجربه سال‌های مختلف موکد این مسیر به عنوان مطمئن‌ترین راه برای موفقیت می‌باشد.

لازم به ذکر است از پورتال ماهان به آدرس www.mahanportal.ir می‌توانید خدمات پشتیبانی را دریافت دارید.

و نیز بر خود می‌بالیم که همه ساله میزان تطبیق مطالب این کتاب با سؤالات آزمون‌های ارشد- که از شاخصه‌های مهم ارزیابی کیفی این کتاب‌ها می‌باشد- ما را در محضر شما سربلند می‌نماید.

در خاتمه بر خود واجب می‌دانیم که از همه اساتید بزرگوار و دانشجویان ارجمند از سراسر کشور و حتی خارج از کشور و همه همکاران گرامی که با ارائه نقطه نظرات سازنده خود ما را در پربارتر کردن ویرایش جدید این کتاب یاری نمودند سپاسگزاری نموده و به پاس تلاش‌های بی‌چشمداشت، این کتاب را به محضرشان تقدیم نماییم.

مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان

معاونت آموزش

مقدمه مؤلف

«به نام حضرت حق»

خواهی که سخت و سست جهان بر تو بگذرد
بگذر زعهد سست و سخن‌های سخت خویش
«حافظ»

خداوند بزرگ را شاکرم که توفیق عنایت فرمود تا بتوانم ویرایشی جدید از کتاب «اصول روزنامه‌نگاری» را تهیه و در اختیار داوطلبان و دانشجویان گرامی قرار دهم.

در ویرایش جدید علاوه بر استفاده از کتاب‌ها و مقالات مرتبط برای تکمیل فصول قبلی کتاب، در پایان هر فصل تعدادی "تست تالیفی" به همراه پاسخ تشریحی، اضافه کرده‌ام که امیدوارم بتواند در آمادگی بیشتر داوطلبان به کار آید.

سال گذشته ارتباطات گسترده و خوبی با داوطلبان داشتم که تا حد توانم آنها را راهنمایی نمودم و آنها نیز با انتقادات و پیشنهاداتشان مرا در ویرایش این کتاب بسیار یاری کردند. مطمئناً سوالات، انتقادات و پیشنهادات شما نیز می‌تواند در آینده مفید باشد.

در پایان از همه کسانی که مرا در تالیف این کتاب یاری کردند مخصوصاً از همکاران موسسه ماهان، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

پیروز و موفق باشید

فصل اول: خبرنویسی.....	۷
بخش اول: تعاریف.....	۹
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش اول (تعاریف خبرنویسی).....	۱۳
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش اول (تعاریف خبرنویسی).....	۱۶
بخش دوم: ارزشهای خبری (News/values).....	۱۷
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش دوم (ارزش‌های خبری).....	۲۲
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش دوم (ارزش‌های خبری).....	۲۸
بخش سوم: عناصر خبری (Elements/News).....	۳۱
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش سوم (عناصر خبری).....	۳۳
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش سوم (عناصر خبری).....	۳۶
بخش چهارم: سبک‌های خبرنویسی.....	۳۷
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش چهارم (سبک‌های خبرنویسی).....	۴۲
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش چهارم (سبک‌های خبرنویسی).....	۴۷
بخش پنجم: لید و منبع خبر.....	۴۹
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش پنجم (لید و منبع خبر).....	۵۶
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش پنجم (لید و منبع خبر).....	۶۲
بخش ششم: تیتیر خبر.....	۶۵
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش ششم (تیتیر خبر).....	۷۲
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش ششم (تیتیر خبر).....	۷۹
بخش هفتم: تکمله‌ای بر بحث خبرنویسی.....	۸۲
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش هفتم (تکمله‌ای بر بحث خبرنویسی).....	۹۰
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به بخش هفتم (تکمله‌ای بر بحث خبرنویسی).....	۹۳
فصل دوم: مصاحبه مطبوعاتی.....	۹۵
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل دوم (مصاحبه مطبوعاتی).....	۱۱۱
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل دوم (مصاحبه مطبوعاتی).....	۱۲۳
فصل سوم: گزارش نویسی در مطبوعات.....	۱۲۷
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل سوم (گزارش نویسی).....	۱۴۴
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل سوم (گزارش نویسی).....	۱۵۶
فصل چهارم: مقاله نویسی مطبوعات.....	۱۶۳
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل چهارم (مقاله نویسی).....	۱۷۲
پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل چهارم (مقاله نویسی).....	۱۷۷
فصل پنجم: شیوه نگارش فارسی در مطبوعات.....	۱۸۱
سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل پنجم (شیوه نگارش فارسی در مطبوعات).....	۲۰۵

۲۱۴	پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل پنجم (شیوه نگارش فارسی در مطبوعات)
۲۱۹	فصل ششم: مدیریت و ویراستاری خبر
۲۲۹	سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل ششم (مدیریت و ویراستاری خبر)
۲۳۳	پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل ششم (مدیریت و ویراستاری خبر)
۲۳۷	فصل هفتم: روزنامه‌نگاری توسعه
۲۴۳	سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل هفتم (روزنامه‌نگاری توسعه)
۲۴۵	پاسخنامه سوالات چهار گزینه‌ای مربوط به فصل هفتم (روزنامه‌نگاری توسعه)
۲۴۷	فصل هشتم: سوالات کنکور
۲۴۹	سوالات چهار گزینه‌ای و پاسخ تشریحی آزمون سراسری ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۴
۳۳۸	منابع

فصل اول

خبرنویسی

عناوین اصلی

- ❖ تعاریف
- ❖ ارزشهای خبری
- ❖ عناصر خبری
- ❖ سبک‌های خبرنویسی
- ❖ لید و منبع خبر
- ❖ تیتر خبر

فصل اول

خبرنویسی

بخش اول: تعاریف

خبر چیست؟ پرسشی کوتاه که پاسخ به آن بخش وسیعی از ادبیات روزنامه نگاری را شکل داده است:

- خبر گزارش واقعیت هاست، اما هر واقعیتی را نمی توان خبر نامید.
- خبر، پیامی است که احتمال صدق و کذب در آن وجود دارد.
- خبر، الزاماً گزارش رویداد جاری (تازه) نیست.
- رویدادی است که قرار است اتفاق بیفتد (اما هنوز رخ نداده است).
- اگر یک نفر سگی را گاز بگیرد، خبر است، ولی به عکس اگر سگی، فردی را گاز بگیرد، خبر نیست.
- اطلاعات مربوط به آنچه رخ داده است، خبر نامیده می شود.
- خبر، مجموعه ای از لغات و عبارات است که وقوع یا انجام کاری را اطلاع دهد.
- خبر، گزارش یک رویداد است، آنچه یک گزارش گر می نویسد، خبر نامیده می شود.
- خبر، شامل هر اندیشه و عمل واقعی است که برای عده کثیری از خوانندگان جالب است.
- خبر، هر موضوع جاری روز است که به علت جالب بودن و طرف توجه قرارگرفتن آن از جانب خوانندگان، در مطبوعات منتشر می شود.
- خبر، نخستین گزارشی از یک حادثه با معناست که مورد توجه عامه قرار می گیرد.
- خبر، انتشار منظم جریان وقایع و آگاهی ها و دانش های انسانی و نقل عقاید و افکار عمومی است
- خبر، نقل ساده و خالص وقایع جاری است.
- خبر، اعلام و بیان جالب زندگی اجتماعی و نقل عقاید و افکار عمومی است
- خبر، مردم است. (هارولد اوانس)
- خبر، چیزی است که یکی می خواهد آن را در جایی سرکوب کند و آنچه می ماند، آگهی است. (لرد نورث کلیف)
- از نظر کلیف، خبر باید تأثیرگذار باشد و نه خنثی و در عین به خاطر پول درج نشده باشد.
- خبر، چیزی است که روزنامه نگاران آن را می سازند. (ویلیام گیبر)
- چنان که ملاحظه می شود خبر، در تعریف گیبر «ساختنی» است.
- خبر، نتیجه شیوه هایی است که روزنامه نگاران آن ها را به کار می گیرند. (مارک فیشر)
- خبر، ماده اولیه روزنامه است.
- خبر محصول جهانی سیاسی و اجتماعی است که آن را گزارش می کند. (گروه رسانه ای گلاسگو)
- از این دیدگاه، خبر، جهان را منعکس نمی کند، بلکه به جهان شکل می دهد، خبر به طریقی اجتماعی ساخته می شود و نه تنها به انعکاس بی طرفانه ی واقعیت اجتماعی و حقایق تجربی نمی پردازد، بلکه در ساخت اجتماعی واقعیت مداخله می کند.
- خبر باید فوراً پس از حادثه به جریان افتد، برای عموم جالب باشد، حاوی اطلاعات تازه باشد، خنثی نباشد و ادراکات فرهنگی جوامع خاص خود را منعکس نماید. (موضع تهیه کنندگان گزارش کمیسیون مک براید)
- خبر، هر عمل و اندیشه واقعی است که برای عده کثیری از خوانندگان جالب توجه باشد. (لیل اسپنسر)
- خبر، موضوع جاری روز است که به علت جالب بودن و طرف توجه قرار گرفتن آن از طرف خوانندگان در مطبوعات منتشر می شود. (وج بلایر)
- خبر، نقل واقعی و عینی حوادث جاری مهمی است که در روزنامه چاپ می شود و مورد توجه خوانندگان قرار

می گیرد. (س. مولی)

- خبر، گزارش مناسب، خلاصه و دقیق یک رویداد است و نه خود رویداد. (میچل.وی.چارنلی؛ استاد دانشگاه مینسوتای آمریکا)
- خبر، نخستین گزارش حادثه بامعنایی که مورد توجه عامه است. (اریک سی. هوپ وود)
- خبر، نقل ساده و خالص وقایع جاری است. (روژه کلوس)
- خبر عبارت از انتشار منظم جریان وقایع و آگاهی ها و دانش های انسانی و نقل عقاید و افکار عمومی است. (فرناند ترو؛ رئیس انستیتوی مطبوعات دانشگاه پاریس)

مفاهیم اساسی در خبرنگاری :

خبری که از طریق وسایل ارتباط جمعی به اطلاع مردم می رسد، باید درست، روشن و جامع باشد.

۱-درستی خبر:

یکی از مسئولیتهای مهم رسانه های خبری ، ارائه اطلاعات درست به مخاطبان است. خبرنگار باید رویداد را آن طور که اتفاق افتاده است، نه آن طور که مایل است اتفاق افتاده باشد، به اطلاع مخاطبان برساند.

۲-روشنی خبر:

نوشته خبری باید با صراحت و روشنی تنظیم شود. خبرنگاری که از یک رویداد خبر تهیه می کند، اگر نتواند اطلاعات خود را به زبان ساده ، رسا، روشن و بدون ابهام بنویسد، نمی تواند در کار خود موفق باشد. اصطلاحات حقوقی، فنی، پزشکی و ... باید طوری نوشته شود که فهم مطلب برای همگان آسان باشد.

نکته: مهمترین دلیلی که باعث ابهام خبری می شود، درست درک نکردن موضوع خبر توسط خبرنگار است. این مشکل را می توان با مطالعه بیشتر، پرسش دوباره از منبع خبر و سماجت در درک مطلب، رفع کرد.

۳-جامعیت خبر:

خبر باید جامع و کامل باشد و به پرسش هایی که برای مخاطبان خبر بوجود می آید، پاسخ گوید. استفاده از اطلاعات آرشیوی و اشاره به سابقه خبر در بسیاری مواقع به جامعیت خبر کمک شایان می کند.

صفات خبرنگار و شرایط خبرنگاری:

خبرنگار برای جستجو و جمع آوری اخبار باید خصلت ها و شرایطی داشته باشد که مهمترین آنها به قرار زیر است:

۱-شم خبری:

برای یک خبرنگار، قبل از هر چیز «شم خبری» لازم است. خبرنگار باید شامه ای تیز و دیدی قوی و قوه تشخیصی نیرومند داشته باشد و بداند که چه خبری جالب است و کجا، چگونه و چه موقع می توان خبر بدست آورد.

۲-در مسیر خبر بودن:

خبرنگار باید به جای آن که در انتظار کسب تصادفی خبر بماند قبلا خود را در مسیر آن قرار دهد. به عبارتی باید خبرنگار قدرت پیش بینی وقوع رویداد را داشته باشد. مثلا جاهایی هستند که ذاتا خبر در آنجا زاییده می شود مثل دادگاه ها یا ورزشگاه، باید خبرنگار خودش را در مسیر این مناطق قرار دهد.

۳-لزوم تخصص

۴-تماس با مردم

۵-ایجاد صمیمیت

۶-نگهداری نشانی خبردهندگان

۷-بررسی اسناد و مدارک

۸-تکمیل معلومات عمومی

۹-سرعت عمل

اهمیت سرعت عمل در کار تهیه، ارسال و انتشار خبر بحدی است که تمام صفات دیگر خبرنگار بدون وجود این خصلت، ارزشی ندارد.

۱۰- رعایت اصول بی طرفی:

خبرنگار تا حد ممکن باید بی طرف باشد و تلاش برای عینی تر شدن خبر داشته باشد.

۱۱- رفتار اجتماعی مناسب

خبرنگار فعال و خبرنگار غیرفعال:

به خبرنگاری که برای تهیه خبرهای قابل پیش بینی در محل وقایع حاضر می شود و مانند تماشاگران عادی به مشاهده محیط می پردازد و دیدنی ها و شنیدنی ها را یادداشت می کند یا به خاطر می سپارد، در اصطلاح مطبوعات غربی «خبرنگار غیر فعال» یا «توپ گیر» می نامند و برعکس، خبرنگارانی که در جستجوی خبرهای غیر قابل پیش بینی هستند و همیشه در حال آماده باش کاری قرار دارند را «خبرنگار فعال» یا «توپ جمع کن» می نامند.

ابتکارهای خبری:

خبرهایی که از طرف خبرنگاران تهیه و در مطبوعات منتشر می گردد ممکن است؛ انحصاری، عادی و یا ابتکاری باشند:

۱- خبرهای انحصاری:

خبرهای انحصاری شامل گزارش وقایع و فعل و انفعالات بی نظیری است که برای نخستین بار بوسیله خبرنگاری تهیه می شود و قبل از آنکه خبرنگاران رقیب بدان دست یابند منتشر می گردد. در صحنه رقابت مطبوعات، انتشار خبرهای انحصاری اهمیت فوق العاده دارد.

۲- اخبار عادی و معمولی:

اخبار عادی و معمولی که در اصطلاح روزنامه نگاری «اخبار ضروری روز» نامیده می شود اخباری هستند که هر روز طبق معمول روزانه از طرف خبرنگاران تهیه می گردد و در صفحات مختلف به چاپ می رسد مانند اخبار مربوط به سینما ها، تاتر؛ وضع را هها، وضع آب و هوا و....

۳- اخبار ابتکاری:

این نوع اخبار محصول ذوق و استعداد و همچنین کوشش و تلاش خبرنگار است و برای تهیه این اخبار از روش های زیر می توان استفاده کرد:

الف) تشابه:

انتشار یک خبر در یک موضوع اجتماعی می تواند از نظر تشابه با یک موضوع دیگر، راهنمای خبرنگار برای تهیه یک خبر ابتکاری شود.

ب) تعارض:

انتشار یک خبر ممکن است از جهت تعارض الهام بخش یک روزنامه نگار باشد. مثلا اعلام تعداد فارغ التحصیلان دانشگاه های کشور ممکن است سبب شود که خبر نگاری آماری درباره افراد بیسواد کشور تهیه کند.

ج) تعمیم:

پاره ای اوقات پیدایش یک موضوع کوچک یا انتشار یک خبر عادی به روزنامه نگار امکان می دهد از طریق تعمیم، گزارش جالب و بدیعی درباره تمام مساله بنویسد.

خبر سخت و خبر نرم:

خبر سخت: خبر غیرتحلیلی و غالبا کوتاه که عناصر اصلی خبر را مطرح می کند و وابستگی شدیدی به زمان (ارزش تازگی) دارد. در خبر سخت مهمترین چیز این است که در اسرع وقت به تمام عناصر خبر پرداخته شود.

خبر نرم: خبر معمولا تحلیلی و تشریحی است که به جنبه های مختلف یک رویداد می پردازد و معمولا بر علایق انسانی و حتی سرگرمی مبتنی است.

خبر نرم؛ خیلی توصیفی و داستان گونه است و برعکس، خبر سخت؛ خیلی سریع اصل واقعه را بیان می کند و رد می شود.

عوامل تاثیرگذار بر فرآیند خبر:

رویدادها از زمانی که اتفاق می افتند تا وقتی که تحت عنوان خبر از رادیو و تلویزیون پخش یا در مطبوعات چاپ می شوند، فراز و نشیب های مختلفی را پشت سر می گذارند و در این فراز و نشیب ها، تحت تاثیر عوامل گوناگونی (عوامل درون رسانه ای و برون رسانه ای) قرار می گیرند.

الف) عوامل درون سازمانی:

این عوامل درون هر سازمان خبری وجود دارند و در اعمال نظر و ارزش های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، مذهبی و غیره، اعمال نظر شخصی خبرنگار براساس باورها، نگرش ها و اعتقادات او و مسایل فنی روزنامه (مثلا میزان جا در صفحه) و ... نمود می یابند.

ب) عوامل برون سازمانی:

عوامل برون سازمانی، عواملی هستند که از خارج سازمان بر فرآیند خبر اثر می گذارند مانند محدودیت های قانونی، اعمال نفوذ اشخاص حقیقی و حقوقی، منابع خبری (مثلا روابط عمومی سازمان ها)، صاحبان آگهای، گروههای فشار، خوانندگان روزنامه و

سوالات چهار گزینه‌ای بخش اول

۱- تعریف خبر از دیدگاه مکتب گلاسکو عبارت است از: (سراسری ۸۴)

- (۱) چیزی که روزنامه نگاران آن را می‌سازند
- (۲) چیزی که کسی می‌خواهد آن را در جایی سرکوب کند.
- (۳) محصول جهان سیاسی و اجتماعی ای که آن را گزارش می‌کند.
- (۴) نتیجه شیوه‌هایی که روزنامه نگاران آنها را به کار می‌گیرند.

۲- کدامیک، تعریف جامع و مانع «خبر» است؟ (سراسری ۸۵)

- (۱) هر موضوع جاری روز که قابلیت گزارش داشته باشد.
- (۲) گزارش یک رویداد، نه خود رویداد توسط خبرنگار و سردبیر
- (۳) فرایند ارزش‌گذاری عناصر رویداد عینی باتوجه به منافع فرستنده و نیاز مخاطب
- (۴) فرایند گزارش یک رویداد براساس منافع مخاطبان و فرستندگان

۳- کدامیک از موارد ذیل جزء مفاهیم اساسی در خبرنگاری نیست؟ (سراسری ۸۰)

- (۱) درستی خبر
- (۲) روشنی خبر
- (۳) سهولت در خبر
- (۴) جامعیت خبر

۴- کدامیک از موارد زیر جزء اصول مهم خبرنگاری نیست؟ (سراسری ۸۳)

- (۱) درستی خبر
- (۲) روشنی خبر
- (۳) جذابیت خبر
- (۴) جامعیت خبر

۵- این گزاره که «خبرها آئینه واقعیت‌ها نیستند»، آشکارا تعلق به کدام مکتب دارد؟ (سراسری ۸۸)

- (۱) گروه رسانه‌ای گلاسگو
- (۲) مکتب فرانکفورت
- (۳) مکتب اقتصاد سیاسی
- (۴) نظریه گشتاری-زایشی زبان

۶- کدام نگرش معتقد است که سرمایه‌داری حاکم بر رسانه‌ها، مشی رسانه‌ای خبرنگاران، دبیران و سردبیران را تعیین می‌کند؟ (سراسری ۸۸)

- (۱) نگرش مطالعات فرهنگی
- (۲) مکتب اقتصاد سیاسی رسانه‌ها
- (۳) جامعه‌شناسی تولید خبر
- (۴) نگرش سازمان اجتماعی کار خبری

۷- کارکرد اخبار فرآیند مدار، چیست؟ (سراسری ۸۸)

- (۱) آگاهی دادن به مخاطب
- (۲) خبر به مثابه تبلیغات
- (۳) جلب نظر مخاطب
- (۴) مصرف کننده منفعل اخبار

۸- کدام نظریه پرداز، نظام اخبار بین‌المللی را بخشی از امپریالیسم فرهنگی و ارتباطی جهانی می‌داند؟ (سراسری ۸۸)

- (۱) ژان دارسی
- (۲) یوهان گالتونگ
- (۳) جان هارتلی
- (۴) کارل نوردن استرنگ

۹- تغییر پارادایم «خبر برای مردم» به «خبر برای بازار» به کدام مفهوم، نزدیک‌تر است؟ (سراسری ۸۸)

- (۱) روزنامه‌نگاری زرد
- (۲) غلبه آگهی‌های بازرگانی
- (۳) کالایی شدن خبر
- (۴) استفاده از فناوری‌های نوین ارتباطی

۱۰- کدامیک از تعاریف زیر در مورد خبر مربوط است به «فرناند ترو» استاد انستیتوی مطبوعات دانشگاه پاریس؟ (آزاد ۸۲)

- (۱) خبر، نقل واقعی و عینی حوادث جاری مهمی است که در روزنامه چاپ می‌شود و مورد توجه خوانندگان قرار می‌گیرد.
- (۲) خبر، هر موضوع جاری روز است که به علت جالب بودن و طرف توجه قرار گرفتن آن از طرف خوانندگان در مطبوعات منتشر می‌شود.
- (۳) خبر، نقل ساده و خالص وقایع جاری است
- (۴) خبر عبارت از انتشار منظم جریان وقایع و آگاهی‌ها و دانش‌های انسانی و نقل عقاید و افکار عمومی است.

۱۱- مفاهیم اساسی در خبرنگاری کدام یک از موارد زیر است؟ (آزاد ۸۲ و ۸۳ و ۸۴)

- (۱) صحیح بودن خبر، مختصر بودن خبر و وضوح خبر
- (۲) درستی خبر، روشنی خبر و جامعیت خبر

۳) اهمیت زیاد داشتن، قابل انتشار بودن و در دسترس خواننده قرار داشتن خبر

۴) داشتن در برگیری زیاد، خلاصه بودن آن و تازگی و نو بودن خبر

۱۲- یکی از ابتکارهای خبری «تعارض» است. منظور از تعارض چیست؟ (سراسری ۷۹)

۱) تمایل به انتشار خبرهای مغایر با یکدیگر

۲) تهیه خبر با گزارش در نقطه مقابل با آنچه که قبلاً منتشر شده است.

۳) انعکاس دیدگاه‌های مختلف سیاسی روز

۴) انتخاب خبرهایی که غیرقابل تکذیب باشد.

۱۳- برای تهیه اخبار ابتکاری از کدام روش‌ها می‌توان بهره گرفت؟ (سراسری ۸۱-۸۶ و آزاد ۸۱ و ۸۲ و ۸۴)

۱) تخیل، تجسم، تجزیه و تحلیل

۲) تشابه، تعارض، تعمیم

۳) خلاقیت، تحقیق، ابداع

۴) جستجو، پیگیری، مطالعه

۱۴- از تعارض در نگرش چه نوع اخباری استفاده می‌شود؟ (آزاد ۸۳ و ۸۵)

۱) ابتکاری

۲) تکمیلی

۳) تشریحی

۴) انحصاری

۱۵- «شم خبری» خبرنگار، یعنی: (سراسری ۸۵)

۱) نگارش تصورات خبرنگار از رویداد

۲) نگارش دقیق وقایع و رویدادها

۳) قدرت تشخیص و تمیز خبر

۴) مراجعه به منابع خبری

۱۶- عوامل مهم تاثیرگذاری در مسیر خبر عبارت است: (آزاد ۸۷)

۱) عوامل سیاسی و عوامل اقتصادی

۲) عوامل اجتماعی و اقتصادی

۳) عوامل درون سازمانی و عوامل برون سازمانی

۴) عوامل مدیریتی و سیاستگذاری موسسات خبری

۱۷- خبرنگاران «توپ گیر» به چه خبرنگارانی گفته می‌شود؟ (سراسری ۸۶)

۱) توپ جمع کن

۲) خبرنگاران فعال

۳) خبرنگاران غیرفعال

۴) خبرنگاران دور از صحنه

۱۸- نظریه «خبر، جهان را منعکس نمی‌سازد بلکه به جهان شکل می‌دهد»، مربوط به کدام مکتب است؟ (آزاد ۸۹)

۱) فرانکفورت

۲) شیکاگو

۳) اقتصاد سیاسی

۴) گلاسکو

۱۹- کدام عبارت در خصوص نظریه «ساختاری امپریالیسم» صحیح نیست؟ (سراسری ۸۴)

۱) رویدادهای خبری مربوط به پیرامون در مقایسه با رویدادهای مربوط به مرکز از ثقل بیشتری در مطبوعات جهان برخوردارند.

۲) خبرهای ملل مرکز، سهم عمده‌ای از رویدادهای خارجی را در رسانه‌های پیرامون به خود اختصاص می‌دهند.

۳) حجم تبادل خبر میان مرکز و پیرامون، با حجم تبادل خبر میان ملل مرکز تفاوت چشمگیر دارد.

۴) جریان خبر در کشورهای پیرامون ناچیز است و یا اصلاً وجود ندارد.

۲۰- کدام نگرش اعتقاد دارد که روزنامه‌ها، "جهان خارج" را منعکس نمی‌کنند و آنچه در روزنامه‌ها انعکاس می‌یابد

رویه‌های کسانی است که قدرت تعیین تجارب دیگران را دارند. (تست تالیفی)

۱) نگرش اقتصاد سیاسی

۲) نگرش فرهنگ شناسانه

۳) جامعه شناسی تولید خبر

۴) نگرش سازمان اجتماعی کار خبری

۲۱- تعریف گروه رسانه‌ای گلاسکو از «خبر»، چیست؟ (تست تالیفی)

- (۱) خبر، نتیجه شیوه‌هایی است که روزنامه‌نگاران آنها را بکار می‌گیرند.
- (۲) خبر، ماده اولیه روزنامه است.
- (۳) خبر، محصول جهان سیاسی و اجتماعی‌بی است که آن را گزارش می‌کند.
- (۴) خبر، چیزی است که یکی می‌خواهد آن را در جایی سرکوب کند و آنچه می‌ماند، آگهی است.

۲۲- نظریه «ساختاری امپریالیسم» از کیست؟ (تست تالیفی)

- (۱) ژان دارسی
 - (۲) یورگن هابرماس
 - (۳) هربرت ای. شیلر
 - (۴) یوهان گالتونگ
- ۲۳- خبرنگاران «توپ جمع کن»، به چه خبرنگارانی گفته می‌شود؟ (تست تالیفی)
- (۱) گزارشگران روزنامه
 - (۲) خبرنگاران غیر فعال
 - (۳) خبرنگاران روزنامه های عامه پسند
 - (۴) خبرنگاران فعال

۲۴- از کدام روش برای تهیه «اخبار ابتکاری» استفاده نمی‌شود؟ (تست تالیفی)

- (۱) تخیل
 - (۲) تشابه
 - (۳) تعارض
 - (۴) تعمیم
- ۲۵- خبری که از طریق وسایل ارتباط جمعی به اطلاع مردم می‌رسد باید درست، روشن و باشد. (تست تالیفی)
- (۱) جامع
 - (۲) دقیق
 - (۳) صریح
 - (۴) بدون ابهام

پاسخ سوالات چهار گزینه‌ای بخش اول

- ۱- گزینه ۳ صحیح است.
- ۲- گزینه ۳ صحیح است.
- ۳- گزینه ۳ صحیح است.
- ۴- گزینه ۳ صحیح است.
- ۵- گزینه ۱ صحیح است.
- کتاب «خبر»، یونس شکر خواه، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه، صفحه ۱۲۰
- ۶- گزینه ۲ صحیح است.
- کتاب «خبر»، یونس شکر خواه، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه، صفحه ۱۰۶
- ۷- گزینه ۱ صحیح است.
- کتاب «خبر»، یونس شکر خواه، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه، صفحه ۱۱۳
- ۸- گزینه ۲ صحیح است.
- کتاب «خبر»، یونس شکر خواه، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه، صفحه ۱۰۱
- ۹- گزینه ۳ صحیح است.
- کتاب «خبر»، یونس شکر خواه، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه، فصل ۱۱
- ۱۰- گزینه ۴ صحیح است.
- ۱۱- گزینه ۲ صحیح است.
- ۱۲- گزینه ۲ صحیح است.
- ۱۳- گزینه ۲ صحیح است.
- ۱۴- گزینه ۱ صحیح است.
- ۱۵- گزینه ۳ صحیح است.
- ۱۶- گزینه ۳ صحیح است.
- ۱۷- گزینه ۳ صحیح است.
- کتاب «روزنامه نگاری؛ بافصلی جدید در بازنگری روزنامه نگاری معاصر»، دکتر کاظم معتمدنژاد، نشر سپهر، صفحه ۱۶۴
- ۱۸- گزینه ۴ صحیح است.
- ۱۹- گزینه ۱ صحیح است.
- کتاب «خبر»، یونس شکر خواه، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه، صفحه ۹۹
- ۲۰- گزینه ۴ صحیح است.
- برای فهم دقیقتر این مبحث، فصل دوازدهم کتاب خبر (یونس شکر خواه)، تحت عنوان «جامعه شناسی خبر» را مطالعه کنید.
- ۲۱- گزینه ۳ صحیح است.
- کتاب "خبر" تالیف یونس شکرخواه، انتشارات مرکز مطالعات رسانه، صفحه ۶
- ۲۲- گزینه ۴ صحیح است.
- برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه به فصل یازدهم کتاب "خبر" تالیف یونس شکرخواه، انتشارات مرکز مطالعات رسانه، مراجعه کنید.
- ۲۳- گزینه ۴ صحیح است.
- کتاب "روزنامه نگاری"، دکتر معتمدنژاد، مرکز نشر سپهر، صفحه ۱۶۶
- ۲۴- گزینه ۱ صحیح است.
- کتاب "روزنامه نگاری"، دکتر معتمدنژاد، مرکز نشر سپهر، صفحه ۱۷۷
- ۲۵- گزینه ۱ صحیح است.

کتاب "روزنامه نگاری نوین"، تالیف دکتر نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی - ص ۱۸

بخش دوم: ارزشهای خبری (News Values)

ارزش‌های خبری معیارهایی هستند که با کمک آنها می‌توانیم رویدادهای مناسبی را برای مخاطبان انتخاب کنیم. ارزش‌های خبری در درون رویدادها قرار دارند و به عبارت بهتر، هر رویدادی می‌تواند در درون خود یک ارزش خبری یا مجموعه‌ای از ارزش‌های خبری را داشته باشد و همین ارزش‌ها هستند که رگه اصلی رویدادها را برای تبدیل شدن به خبر تشکیل می‌دهند. هفت ارزش خبری که شناخت آنها می‌تواند ضامن انتخاب رویدادهای مناسب برای تبدیل شدن به خبر باشد، به قرار زیر است:

۱- فراگیری یا دربرگیری (Impact):

رویداد، هنگامی دارای ارزش دربرگیری است که بر روی تعداد زیادی از افراد جامعه تاثیری در زمان حال یا آینده داشته باشد. به عبارت دیگر هر رویدادی که جمع وسیعی را در بر بگیرد و بر آنها تأثیر گذار باشد، از فراگیری برخوردار است. این تأثیر چه مثبت و چه منفی باشد، تفاوتی نمی‌کند، مهم دامنه دربرگیری یک خبر است. به مثالهای زیر توجه کنید:

(۱) شناسنامه کلیه اتباع کشور تعویض می‌شود.

(۲) پزشکان از پرداخت مالیات تأسیس مطب معاف شدند.

(۳) اصناف بیمه اجباری می‌شوند.

(۴) عوارض خروج از کشور ۱۰ درصد افزایش یافت.

خبر اول، تمامی افراد کشور را به طور مستقیم در بر می‌گیرد، در صورتی که خبرهای بعدی گروههایی را به طور مستقیم و گروههای دیگری را به طور غیر مستقیم پوشش می‌دهد و بدون تردید ارزش دربرگیری در مورد خبر اول بیشتر است.

نکته: هر خبرنگاری با توجه به مشی رسانه و مخاطبانی که دارد باید ارزش خبری «دربرگیری» را مورد ارزیابی قرار دهد. مثلاً یک رسانه ویژه پزشکان، خبر شماره (۲) را در اولویت قرار می‌دهد و یک رسانه مخصوص اصناف، خبر شماره (۳) را.

۲- شهرت (Fame / Prominency):

افراد، نهادها و اشیایی که دارای شهرت هستند، همیشه طرف توجه مردم می‌باشند. بنابراین می‌توانند همیشه در خبرها جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص بدهند. البته معیار معروف بودن، تداعی شکل در ذهن است. به این مثالها توجه کنید:

(۱) وزیر صنایع فردا به آلمان می‌رود.

(۲) رئیس جمهوری به آلمان می‌رود.

(۳) معلمی در راه بازگشت به خانه جان سپرد.

در این سه مثال ارزش شهرت نمایان می‌شود، هرچند که مقام رئیس جمهوری از شهرت بیشتری برخوردار است.

مثال:

(۱) برج ایفل رو به انهدام است

(۲) ساختمانی در خیابان فردوسی رو به انهدام است

در این مثال‌ها، شهرت برج ایفل به عنوان سمبل شهر پاریس، ارزش خبری به خبر می‌دهد، در حالی که ساختمانی در خیابان فردوسی، فاقد ارزش شهرت است.

۳- برخوردها، اختلاف‌ها، درگیری‌ها، منازعه‌ها: (Conflict)

این گونه از رویدادها حاوی برخوردهایی هستند که در شکل‌های گوناگون جلوه‌گر می‌شوند. این برخوردها میان افراد، گروه‌ها و ملت‌ها صورت می‌گیرند. این برخوردها به شکل انسان علیه انسان، انسان علیه محیط و انسان علیه طبیعت، فجایع طبیعی و حوادث مربوط به حیات وحش قابل پی‌گیری هستند.

برخورد ممکن است به صورت جسمانی (فیزیکی) یا فکری و ایدئولوژیکی باشد.

اخبار سرقت، قتل، جنایت، تصادف، سیل، زلزله، جنگ، اعتصاب، سوءاستفاده‌های مالی، جدال‌های سیاسی، تظاهرات و... نمونه‌ای

از رویدادهایی است که عامل برخورد، اختلاف، یا درگیری در آنها وجود دارد. ارزش خبری «برخورد»، ممکن است مثبت، مثل رقابت های ورزشی، برخورد آراء و عقاید و یا منفی، نظیر جنگ ها و زد و خوردها باشد. **مثال :**

- (۱) تظاهرات دانشجویی سراسر کره جنوبی را فرا گرفت
 - (۲) نئونازیها، اردوگاه پناهندگان خارجی را به آتش کشیدند
 - (۳) برخورد دو قطار ۱۰۰ کشته بر جای گذاشت
 - (۴) زلزله در ترکیه ۲۰ هزار نفر را کشت
 - (۵) رقابت احزاب سیاسی در آستانه انتخابات شدت گرفت
- ۴- استثنا، شگفتی و غیر عادی بودن (Oddity):**

رویدادهای غیرعادی، استثنایی، عجیب یا نادر، دارای این ارزش خبری می باشند. اختراعات و اکتشافات را می توان به عنوان نمونه های از رویدادهای دارای این ارزش خبری نام برد. **مثال:**

- (۱) زنی در استرالیا ۱۲ قلو حامله شده است.
 - (۲) هزاران قورباغه به روستاهای نهانده حمله کردند.
 - (۳) باستان شناسان آمریکا اعلام کردند اسکلت دایناسورهای مربوط به ۱۴۰ میلیون سال قبل را در غرب آن کشور کشف کردند.
 - (۴) تعداد فرزندان یک روستایی در ترکیه به ۴۰ نفر رسید.
- نکته:** توجه داشته باشید که این نوع رویدادها را می توان از طریق پسوند صفت عالی (ترین) شناسایی کرد: کوچک ترین کامپیوتر دنیا، بلند قدترین مرد جهان، شدیدترین زلزله و ...
- ۵- بزرگی و فراوانی تعداد و مقدار (Magnitude):**

این ارزش خبری به تعداد و آمار مربوط است. هرچه تعداد یا مقدار زیادتر باشد، اهمیت این ارزش خبری بیشتر می شود. به عنوان نمونه، مرگ ۱۰۰ نفر بر اثر یک تصادف، از مرگ ۳۰ نفر در یک تصادف دیگر، از بخت بیشتری برای گزینش و تبدیل شدن به خبر برخوردار می شود. **مثال:**

- (۱) توفان آندرو در فیلادلفیا یک میلیارد دلار خسارت بر جای گذاشت.
- (۲) ۷۰ نفر در برخورد دو اتوبوس مسافربری کشته شدند.
- (۳) تورم در برزیل به ۳۰۰ درصد رسید
- (۴) تیم فوتبال آرژانتین ۱۲ گل به تیم انگلیس زد.
- (۵) دو میلیون تهرانی در تعطیلات آخر هفته از شهر خارج شدند.

۶- مجاورت (Proximity):

مخاطبان در درجه اول مایلند در مورد رویدادهای شهر یا کشوری که در آن زندگی می کنند، اطلاع حاصل کنند و بعد کشورهای دیگر. «مجاورت» به دوصورت می تواند برای مخاطبان ارزش خبری داشته باشد: مجاورت جغرافیایی و مجاورت معنوی. هرچه فاصله رویداد تا شهری که مخاطبان در آن زندگی می کنند، نزدیکتر باشد، بُعد ارزش خبری «مجاورت جغرافیایی» آن بیشتر است.

همچنین حادثه ای که در محلی دور اتفاق افتاده باشد در صورتی که به زبان، فرهنگ، مذهب و دیگر علائق، اعتقادات و باورهای مخاطب مرتبط باشد، دارای ارزش خبری «مجاورت معنوی» است.

مثال : (مجاورت جغرافیایی)

- (۱) بزرگترین سد خاورمیانه بر روی کارون احداث می شود.
- (۲) استاندار جدید اصفهان منصوب باشد.

(۳) بخشداری شهریار استعفا کرد.

● مثال : (مجاورت معنوی)

(۱) دانشمند ایرانی در فرانسه ، مرد علمی سال شد.

(۲) ایرانیان مقیم آلمان در تنگنای مالی به سر می برد.

(۳) جان مسلمانان در صربستان در خطر است.

۷- تازگی رویداد (Timeliness):

زمان وقوع یا تازگی رویداد به مطلب خبری ارزش ویژه ای می بخشد، بنابراین هر چه فاصله وقوع رویداد تا زمان انتشار آن کوتاه تر باشد، خبر تازه تر خواهد بود. البته در پاره ای از مواقع جنبه های تازه ای از یک خبر کهنه نیز آشکار می شود که علی القاعده در این صورت هم از ارزش خبری برخوردار است.

رسانه هایی که از تازگی خبری و اطلاعاتی برخوردار نیستند، به بیماری ریزش تیراز، که بیماری سرطان رسانه ها به حساب می آید، دچار می شوند.

● مثال:

تصور کنید این خبر امروز از رسانه ای انتشار پیدا کند :

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی، سال گذشته در اطلاعیه ای شایعه شیوع بیماری وبا را در کشور تکذیب کرد.

این خبر، مطلب مهمی را همراه با ارزشهای «در برگیری»، «برخورد» و «شهرت» بیان می کند، اما چون کهنه است و تازگی خود را از دست داده، بدون ارزش خبری به شمار می آید. اکنون به جای «سال گذشته» واژه «امروز» را در خبر قرار دهید و آن را دوباره بخوانید :

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، امروز در اطلاعیه ای شایعه شیوع بیماری وبا را در کشور تکذیب کرد.

پیشینه تحقیقات درباره ارزش های خبری:

فیلیپ گایار (Philippe Gaillard) فرانسوی در کتاب فن روزنامه نگاری به سه ارزش خبری اشاره می کند .

گایار می گوید :ضوابط جهانی خبر در خود خبر مستترند که باید آنها را در این عبارت جست: «آنچه مورد توجه و علاقه خوانندگان باشد.»

گایار این ضوابط سه گانه را چنین فهرست می کند:

۱- واقعه روز بودن (که همان عنصر تازگی است)

۲- اثرگذاری (دامنه انعکاس رویداد در زمان و مکان)

۳- سودمندی (طرز تلقی مردم نسبت به رویداد)

ارزشهای دوازده گانه:

یوهان گالتونگ (Johan Galtung) و مری روگ (Mari ruge) از چهره های برجسته در پژوهشهای ارتباطی به شمار می آیند . این دو پژوهشگر با اعلام یک مرحله ای بودن فرایند تبدیل رویداد به خبر، دوازده عامل مؤثر بر گزینش خبر را مشخص کردند. به عقیده ایشان هشت ارزش نخست از آن دوازده ارزش، در همه جای جهان به طریقی مشترک مورد استفاده روزنامه نگاران قرار می گیرند و ربطی به مشخصه های فرهنگی ملل گوناگون ندارند .اما چهار عامل دیگر از نظر فرهنگی برانتخاب اخبار مؤثرند و دست کم می توان گفت که این چهار عامل در گوشه شمال غربی دنیا از جنبه فرهنگی، به طریقی یکسان و مشابه در امر گزینش اخبار به کار گرفته می شوند.

اکنون نخست هشت ارزشی را که با عوامل و معیارهای فرهنگی در ارتباط نیستند، معرفی و تشریح می کنیم و سپس به چهار عامل دیگر، که گالتونگ و روگ آنها را خاص انتخاب های غربی ها می دانند، می پردازیم.

۱-تواتر

به اعتقاد گالتونگ و روگ ، این ارزش خبری در حقیقت یک ظرف زمانی است که رویداد، آن را پر می کند به عنوان مثال، جنایت ها در زمان اندکی روی می دهند و معنی آن ها هم ملموس است و به سرعت نیز درک می شوند. گالتونگ و روگ در تبیین این ارزش خبری می گویند که خبرهایی که از لحاظ تواتر و فرکانس کوتاه ترند، بیشتر مطلوب روزنامه نگاران هستند.

۲-آستانه

آستانه که می توان آن را نقطه شروع هم نامید، در حقیقت اندازه، قد و قواره رویداد است برای هر رویداد، «آستانه» ای وجود دارد که اگر رویداد به سطح آن نرسد، اصلاً مخابره نخواهد شد.

۳-فقدان ابهام

فقدان ابهام به مثابه سومین ارزش خبری که به وسیله این دو محقق مورد بحث مطرح شده است در واقع به وضوح رویداد مربوط می شود.

برخلاف ادبیات که در آن ابهام و ابهام ابزار کار به حساب می آید، در روزنامه نگاری این امر تا حد امکان کاهش می یابد.

۴-معنی دار بودن

ارزش خبری معنی دار بودن، خود را در دو صورت نشان می دهد:

الف .مجاورت فرهنگی:

رویدادهایی که در فرهنگ های دوردست رخ می دهند، کمتر، بخت و امکان گزینش می یابند، مگر آنکه به صورت تهدید جلوه گر شوند.

ب .مربوط بودن:

گزینشگر خبر اگر احساس کند که پیشینه فرهنگی یک رخداد با او و مخاطبان رسانه اش هماهنگی و سنخیت و همخوانی دارد، آنرا برای درج و پخش انتخاب می کند.

۵-همخوانی و هماهنگی

گالتونگ و روگ پنجمین ارزش خبری را چنین تبیین کرده اند: قابلیت پیش بینی کردن یک رویداد و یا تمایل داشتن رسانه ها به یک رویداد.

۶-غیر منتظره بودن

منظور گالتونگ و روگ از غیرمنتظره بودن یک رویداد، غیرقابل پیش بینی بودن و ندرت رویداد است.

۷-استمرار

استمرار یا تداوم ناظر بر خبر جاری (Running Story) است.

۸-ترکیب

ترکیب، آمیزه ای از انواع رویدادهاست. به عنوان مثال، اگر روزنامه ای حاوی چندین خبر خارجی است، چند خبر داخلی به آن می افزایند تا توازن خبری را برقرار سازند.

چهار ارزش فرهنگی:

همان گونه که گفته شد، گالتونگ و روگ افزون بر این هشت ارزش خبری، چهار ارزش دیگر را هم مطرح کردند و گفتند که این چهار ارزش از نظر فرهنگی به ابزار کار رسانه های غربی تبدیل شده اند و در گوشه شمال غربی دنیا همواره در امر گزینش رویدادها مورد استفاده روزنامه نگاران آنجا قرار می گیرند، و عبارتند از:

۹-ارجاع یا تمثيل به ملل برگزیده

یوهان گالتونگ و مری روگ اثبات می کنند که رسانه های غربی در اکثر موارد خبری، نمونه های خود را از میان ملل برگزیده انتخاب می کنند و عاقدانه در این موارد از پرداختن به کشورهای رو به توسعه می پرهیزند.

مثلاً انتخابات آلمان، ایتالیا، امریکا، انگلیس، فرانسه و ... به مراتب مفصل تر و گسترده تر از فرضاً انتخابات در آسیا، آفریقا و

امریکای لاتین پوشش داده می شوند.

در مورد فجایع هم، آداب پوشش خبری از معیارهای دوگانه ای حکایت می کنند. کشته شدن یک سرباز آمریکایی در هائیتی یا سومالی به سرعت به آستانه (اندازه لازم برای مخابره رویداد) می رسد، اما کشته شدن مثلاً صدها تن در سیل یا طوفان بنگلادش کافی نیست، باید هزاران نفر بمیرند تا خبر این مرگ و میر به آستانه برسد.

۱۰- ارجاع به اشخاص برگزیده

پوشش خبری عملکرد افراد برگزیده در رسانه های غربی بیشتر از افراد عادی است

۱۱- شخصیت سازی

رویدادها را عملکرد افراد و مردم می دانند. به جای فرضاً عنوان «دولت انگلستان» نام جان میجر را شنیده ایم.

۱۲- منفی گرایی

مراد از منفی گرایی این است: خبر بد، خبر خوب است؛ و همین برداشت است که جوهره اصلی نگاه خبرگزاری های غربی به جهان سوم را شکل می دهد.

از دیدگاه رسانه های غربی باید در جهان سوم صرفاً به دنبال عوامل و رویدادهای منفی بود نظیر خشونت، بحران و فاجعه و خبرهای مربوط به کودتاها، اعدام ها، نظامی گری، تروریسم، فساد و ناهنجاری و ... تا بتوانند به عنوان گرایش خبری در آن رسانه ها قابل ارائه باشند، در حالی که اخبار مثبت جهان سوم که حاکی از رشد و پیشرفت هستند، جایی در محافل خبری غرب نمی یابند.

ویبلر شرام و ارزش های خبری:

شرام میزان تمایل خواننده به انتخاب و خواندن خبر را با استفاده از مفاهیم «پاداش مورد انتظار»^۱ و «انرژی مورد انتظار لازم»^۲ به صورت کسر زیر نشان داده است:

$$\text{پاداش مورد انتظار لازم} = \frac{\text{پاداش مورد انتظار لازم}}{\text{انرژی مورد انتظار لازم}} = \text{تمایل به انتخاب}$$

از دیدگاه شرام، تمایل خواننده به انتخاب خبر، ناشی از ادراک او از پاداشی است که در انتظار اوست و یا بدست می آورد و این پاداش بر دو گونه است: «پاداش آنی»^۳ و «پاداش آتی»^۴

۱- پاداش آنی:

رویداد هنگامی دارای پاداش آنی است که تعداد زیادی از خوانندگان پس از مطالعه خبر آن رویداد، پاداش آنی دریافت کنند. در این گونه رویدادها، خواننده، بدون حضور در ماجرا، می تواند آن را در ذهن خود تصور و تجربه کند. خبرهای قتل ها، جنایات، سوء استفاده های با پاداش آنی هستند. این گونه خبرها، حس کنجکاوی خواننده را فوراً ارضا می کند و باعث احساس همدلی یا نفرت او می شود.

۲- پاداش آتی:

رویداد زمانی دارای «پاداش آتی» است که خواننده آن را می خواند تا شاید زمان دیگر مورد استفاده او قرار گیرد. خبرهای مربوط به امور عمومی، مسایل اجتماعی، آموزش، وضعیت هوا، بهداشت و مانند اینها در این دسته قرار می گیرند. در این رویدادها، خواننده حالت تهدید کنندگی دارد. خواننده آن را می خواند تا خود را برای مقابله با آن در آینده آماده کند.

-
- 1- Expected Reward
 - 2- Expected Energy Required
 - 3- Immediate Reward
 - 4- Delayed Reward

سوالات چهار گزینه‌ای بخش دوم

- ۱- این رویداد حاوی کدامیک از ارزشهای خبری است: (سراسری ۷۸)
«وزارت آموزش و پرورش اعلام کرد: امتحانات دانش آموزان دو نوبته می‌شود»
(۱) شهرت + دربرگیری (۲) شهرت + دربرگیری + برخورد
(۳) شهرت + برخورد (۴) شهرت + برخورد + فراوانی تعداد
- ۲- این رویداد حاوی کدامیک از ارزشهای خبری است؟ (سراسری ۷۸)
«۵ عضو هیئت منصفه برکنار شدند»
(۱) شهرت + فراوانی (۲) شهرت + برخورد (۳) شهرت + دربرگیری (۴) دربرگیری + فراوانی
- ۳- در لید زیر کدامیک از ارزشهای خبری در اولویت است؟ (سراسری ۷۹)
«قیمت انواع مرکبات در هفته جاری نسبت به هفته قبل در میدان میوه و تره بار تهران ۳۰ درصد کاهش یافت»
(۱) شگفتی و تعجب (۲) مجاورت (۳) دربرگیری (۴) کثرت و فراوانی
- ۴- این رویداد حاوی کدامیک از ارزشهای خبری است؟ (سراسری ۷۹)
«برنامه‌های هفته آینده فرهنگسرای نیاوران امروز اعلام شد»
(۱) شهرت + دربرگیری (۲) شهرت + دربرگیری + فراوانی
(۳) شهرت + فراوانی (۴) تازگی
- ۵- در خبر «برآثر هجوم دانش آموزان در یک مدرسه دخترانه در صنعا، یک دانش آموز یمنی کشته و ۶ نفر مجروح شدند» کدام ارزش خبری در اولویت قرار دارد؟ (سراسری ۸۰)
(۱) برخورد (۲) تازگی خبر (۳) کثرت و فراوانی (۴) مجاورت
- ۶- کدام ترکیب از «ارزش‌های خبری» در تحقیقاتی که از الگوی خبری و «والترجی وارد» استفاده کرده‌اند، مقام اول را دارد؟ (سراسری ۸۰)
(۱) عجیب + شهرت + دربرگیری (۲) برخورد + دربرگیری
(۳) برخورد + عجیب + دربرگیری (۴) برخورد + شهرت + دربرگیری
- ۷- در کدامیک از خبرهای زیر ارزش خبری «برخورد» در اولویت قرار دارد؟ (سراسری ۸۱)
(۱) ۸۰ تن از نیروهای طالبان در مزار شریف تسلیم شدند.
(۲) ایجاد دفاتر مددکاری در کلانتری‌ها، در کاهش بزهکاری موثر است.
(۳) نیروهای آمریکای برای حمله گسترده به عراق آماده شدند.
(۴) فروشندگان گیاهان دارویی حق تجویز دارو به بیماران را ندارند.
- ۸- کدامیک از ابعاد زیر، جزو ارزش‌های خبری در الگوی چهاربعدی خبر قرار نمی‌گیرند؟ (سراسری ۸۱)
(۱) برخورد، تضاد، اختلاف (۲) دربرگیری
(۳) شهرت (۴) پیامدها
- ۹- در الگوی چهاربعدی خبر، کدامیک از ارزشهای خبری، در رتبه‌بندی بیست و چهار گانه، رتبه اول را داراست؟ (سراسری ۸۱)
(۱) پاداش آنی (۲) شهرت + دربرگیری + پاداش آنی
(۳) برخورد + شهرت + دربرگیری + پاداش آنی (۴) برخورد + شهرت + دربرگیری + پاداش آنی
- ۱۰- کدامیک از ارزشهای خبری زیر، از الگوی چهاربعدی خبر حذف شده است؟ (سراسری ۸۱)
(۱) شهرت (۲) برخورد (۳) دربرگیری (۴) فراوانی تعداد و مقدار

۱۱- بر اساس تحقیقات شرام و دیگران، «تمایل خواننده به انتخاب خبر» برابر است با: (سراسری ۸۱)

- (۱) پاداش مورد انتظار تقسیم بر تعداد خبر
- (۲) سیاست خبری تقسیم بر تعداد خوانندگان
- (۳) انرژی مورد انتظار تقسیم بر پاداش مورد انتظار
- (۴) پاداش مورد انتظار تقسیم بر انرژی مورد انتظار لازم

۱۲- کدامیک از ارزشهای خبری در الگوی خبری «والترجی وارد» ثابت فرض شده است؟ (سراسری ۸۱)

- (۱) پیامدها (۲) علایق انسانی (۳) مجاورت و همجواری (۴) فراوانی تعداد و مقدار
- ۱۳- در لید زیر کدام ارزشهای خبری وجود دارند؟ (سراسری ۸۱)

«برای اولین بار در تاریخ عربستان ۱۳۰۰ نفر از زنان این کشور صاحب شناسنامه شدند»

- (۱) شگفتی - تازگی (۲) دربرگیری - تازگی (۳) شگفتی - مجاورت (۴) مجاورت - دربرگیری
- ۱۴- خبر «رئیس جمهوری امروز به آلمان می‌رود» دارای چه ارزشهای خبری است؟ (سراسری ۸۲)
- (۱) تازگی + شگفتی (۲) شهرت + تازگی (۳) دربرگیری + مجاورت (۴) بزرگی و فراوانی و تعداد و مقدار

۱۵- «مقام رهبری: تحجر سیاسی از تحجر مذهبی خطرناک‌تر است» در این تیتیر چه ارزش خبری برجسته شده است؟ (سراسری ۸۲)

- (۱) شهرت (۲) برخورد (۳) مجاورت (۴) بزرگی و فراوانی تعداد و مقدار

۱۶- «شورای شهر تهران در خطر انحلال قرار گرفت» این خبر فاقد کدام ارزش خبری است؟ (سراسری ۸۲)

- (۱) شهرت (۲) تازگی (۳) مجاورت (۴) فراوانی

۱۷- کدامیک از خبرهای زیر دارای ارزش خبری «دربرگیری» می‌باشند؟ (سراسری ۸۲)

- (۱) رئیس جمهور امروز به شوروی می‌رود. (۲) شناسنامه کلیه اتباع کشور، تعویض می‌شود. (۳) پیروزی امروز در برابر استقلال مساوی کرد (۴) رعد و برق، جان یک روستایی را در اهواز گرفت

۱۸- در لید زیر، کدامیک از ارزشهای خبری از بقیه پررنگ‌تر است؟ (سراسری ۸۳)

«سید محمد خاتمی، رئیس جمهوری اسلامی ایران و حامد کرازی، رئیس دولت انتقالی افغانستان در یک نشست دو

ساعته، در مورد چگونگی بازگشت یک میلیون مهاجر افغان به کشورشان بحث و تبادل نظر کردند»

- (۱) شهرت + دربرگیری + برخورد (۲) شهرت + برخورد + عجیب و استثنایی
- (۳) شهرت + دربرگیری + فراوانی تعداد و مقدار (۴) شهرت + فراوانی تعداد و مقدار + عجیب و استثنایی

۱۹- ارزشهای خبری روج و کالتونگ، مربوط به کدامیک از زمینه‌های خبری زیر است؟ (سراسری ۸۳)

- (۱) اخبار خارجی (۲) اخبار داخلی (۳) اخبار هنری (۴) اخبار اجتماعی

۲۰- مهمترین ارزش خبری این خبر چیست؟ (سراسری ۸۳)

«نماینده مردم بم در مجلس شورای اسلامی: دو ساعت قبل از وقوع اولین زلزله، حیوانات اهلی رفتارهای غیرعادی از خود نشان دادند»

- (۱) شهرت (۲) برخورد (۳) عجیب و استثنایی (۴) مجاورت جغرافیایی و معنوی

۲۱- کدامیک از ارزشهای خبری زیر، توسط روج و کالتونگ طرح شده است؟ (سراسری ۸۳)

- (۱) مجاورت (۲) برخورد (۳) عجیب و استثنایی (۴) ارجاع به ملل برگزیده

۲۲- الگوی چهاربعدی ارزشهای خبری، حاوی کدامیک از ابعاد زیر است؟ (سراسری ۸۳)

- (۱) اهمیت، برجستگی، متعارف، پاداش (۲) اهمیت، پیامدها، تازگی، مجاورت (۳) مجاورت، تازگی، پاداش، برجستگی (۴) تازگی، مجاورت، پیامدها، برجستگی

۲۳- کدامیک از ارزشهای خبری زیر، ارزش خبری غالب در تیتیر «پاشویه اقتصادی برای فروشندهن تب تورم» می‌باشد؟ (سراسری ۸۴)

(۱) دربرگیری (۲) فراوانی تعداد و مقدار (۳) مجاورت (۴) عجیب و استثنایی

۲۴- در فهرست ارزشهای خبری «والتر جی وارد» چند ارزش خبری وجود دارد؟ (سراسری ۸۴)

(۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۲۵- باتوجه به الگوی خبری «والتر جی وارد» رتبه اول خبرها مربوط به کدام ارزشهاست؟ (سراسری ۸۴)

(۱) دربرگیری + پاداش آنی (۲) برخورد + شهرت + پاداش آنی

(۳) شهرت + دربرگیری + پاداش آنی (۴) برخورد + شهرت + دربرگیری + پاداش آنی

۲۶- کدام ارزش خبری در طبقه بندی گالتونگ قرار ندارد؟ (سراسری ۸۴)

(۱) ترکیب (۲) عجیب و استثنایی (۳) غیرمنتظره بودن (۴) معنی دار بودن

۲۷- خبر «راهپیمایی باشکوه روز جهانی قدس دیروز در سراسر کشور برگزار شد» دارای کدام ارزشهای خبری است؟ (سراسری ۸۴)

(۱) برخورد، فراوانی (۲) دربرگیری، تازگی (۳) فراوانی، شگفتی (۴) فراوانی، تازگی

۲۸- کدام تیتیر دارای ارزش «دربرگیری» است؟ (سراسری ۸۵)

(۱) کارت بنزین خودرو امسال صادر می‌شود

(۲) علی آبادی: قدر رضازاده را بدانیم

(۳) نهمین جشنواره فیلم دفاع مقدس برگزار شد

(۴) شورای شهر تهران ۴ طرح ترافیکی را تصویب کرد

۲۹- در خبر: «رقابت احزاب سیاسی در آستانه انتخابات عراق شدت گرفت» کدامیک از ارزشهای خبری برجسته شده است؟ (سراسری ۸۵)

(۱) برخورد و درگیری (۲) تازگی (۳) دربرگیری (۴) مجاورت

۳۰- کدامیک از خبرهای زیر بیشترین ارزش خبری «دربرگیری» را دارد؟ (سراسری ۸۵)

(۱) رعد و برق جان یک روستایی را در اردبیل گرفت (۲) پیروزی امروز در برابر استقلال مساوی کرد.

(۳) شناسنامه کلیه اتباع کشور رایانه ای می‌شود. (۴) پاس تهران امروز به سوریه می‌رود.

۳۱- «رییس جمهوری امروز به مشهد رفت» کدامیک از «ارزشهای خبری» را دارد؟ (سراسری ۸۵)

(۱) تازگی + شگفتی (۲) شهرت + تازگی

(۳) دربرگیری + مجاورت (۴) بزرگی و فراوانی تعداد و مقدار

۳۲- هرگاه نام فردی در خبر آمده باشد و تصویری از او در ذهن مخاطب تجسم شود، دارای ارزشی است. (سراسری ۸۵)

(۱) شهرت (۲) شگفتی (۳) فراوانی (۴) دربرگیری

۳۳- «۲۰ زائر عراقی در انفجار بمب شهر نجف اشرف به شهادت رسیدند.» در این خبر کدام ارزش خبری برای ایرانی‌ها وجود دارد؟ (سراسری ۸۵)

(۱) مجاورت معنوی و جغرافیایی (۲) مجاورت جغرافیایی

(۳) مجاورت معنوی (۴) مجاورت مذهبی

۳۴- «زنان، یک سوم استفاده کنندگان از آمار و اطلاعات شبکه اینترنت را به خود اختصاص دادند» در این خبر کدامیک از ارزشهای خبری برجسته شده است؟ (سراسری ۸۶)

(۱) ارزش تازگی (۲) ارزش تضاد (۳) ارزش دربرگیری (۴) ارزش مجاورت

۳۵- در خبر «پیرترین مرد ایران در سن ۱۱۶ سالگی همچنان سرزنده است» کدام یک از ارزشهای خبری برجسته

شده است؟ (سراسری ۸۶)

- (۱) دربرگیری (۲) استثناء و شگفتی (۳) مجاورت (۴) شهرت
۳۶- «شهرهای بالای ۳۰۰ هزار نفر جمعیت، از مراکز اورژانس اجتماعی برخوردار می‌شوند» در این خبر بر کدام
«ارزش‌های خبری» تاکید شده است؟ (سراسری ۸۶)

- (۱) تازگی (۲) مجاورت (۳) استثناء و شگفتی (۴) بزرگی و فراوانی تعداد و مقدار
۳۷- «به زودی در محوطه‌های تاریخی، حفاری‌های غیرمجاز شناسایی می‌شوند»، در این خبر کدام یک از ارزش‌های
خبری برجسته شده است. (سراسری ۸۷)

- (۱) تازگی (۲) دربرگیری (۳) شگفتی (۴) کشمکش
۳۸- «کوپن شهری و روستایی ۱۲۸ برای دریافت سهمیه قند یارانه‌ای سراسر کشور اعلام شد» دارای کدام ارزش
خبری است؟ (سراسری ۸۷)

- (۱) استثنا (۲) دربرگیری (۳) درگیری (۴) فراوانی
۳۹- معیار گزینش رویداد خبری چیست؟ (سراسری ۸۷)
(۱) ارزش خبری (۲) اهداف خبری (۳) شم خبرنگار (۴) عناصر خبری

- ۴۰- در پژوهش‌هایی که از الگوی خبری «ward» استفاده می‌شود، کدام یک از ارزش‌های خبری ثابت فرض می‌شود؟
(سراسری ۸۹)

- (۱) تازگی و مجاورت (۲) تازگی و دربرگیری (۳) شهرت و مجاورت (۴) شهرت و دربرگیری
۴۱- در خبر زیر، کدام ارزش خبری، برجسته‌تر است؟ (سراسری ۸۹)

«یک روستایی در پاکستان صاحب چهل و دومین فرزند شد»

- (۱) مجاورت (۲) دربرگیری (۳) استثنا و شگفتی (۴) فراوانی تعداد و مقدار
۴۲- ارزش‌های خبری هفتگانه «والتر وارد» کدام است؟ (آزاد ۸۲ و ۸۳ و ۸۴ و ۸۵)

- (۱) بزرگی، دربرگیری، تضاد و برخورد، کمیابی، شهرت، تازگی و استثنا و شگفتی
(۲) فراوانی، تضاد و برخورد، استثنا و شگفتی، بزرگی، کمیابی، شهرت و تازگی
(۳) تازگی، شهرت، فراوانی، تضاد و برخورد، استثنا و شگفتی، کامل بودن عناصر و تاثیر داشتن
(۴) دربرگیری، شهرت، مجاورت، فراوانی، تضاد و برخورد، استثنا و شگفتی و تازگی

۴۳- ارزش خبری چیست؟ (آزاد ۸۵)

- (۱) داشتن جامعیت در ارزیابی خوانندگان (۲) قابلیت آن در تاثیر بر رفتارگیرنده پیام
(۳) قابلیت آن در تاثیر بر رفتار دهنده پیام (۴) داشتن جامعیت در ارزیابی رسانه‌های گروهی

۴۴- یک خبر دارای ارزش خبری است. (آزاد ۸۶)

- (۱) فقط یک (۲) هفت (۳) چندین (۴) شش

۴۵- ارزش‌های خبری تیتز زیر چیست؟ (آزاد ۸۶)

«رییس جمهوری بر تداوم خواست ایران در دستیابی به تکنولوژی هسته ای دوباره تاکید نمود»

- (۱) شهرت، تازگی، دربرگیری (۲) شهرت، دربرگیری، برخورد
(۳) تازگی، مجاورت، دربرگیری (۴) مجاورت، شهرت، برخورد

۴۶- ارزش خبری زیر را تعیین کنید. (آزاد ۸۶)

«هاشمی رفسنجانی دانشگاه آزاد واحد نجف آباد را افتتاح کرد»

- (۱) ارزش برخورد (۲) ارزش دربرگیری (۳) ارزش عجیب و استثنا (۴) ارزش شهرت

۴۷- کدامیک از خبرهای زیر دارای ارزش خبری «درب‌گیری» است؟ (آزاد ۸۶)

(۱) کارت هوشمند بنزین از اول فروردین ۸۶ فعال می‌شود.

(۲) نیازوف درگذشت

(۳) صدام به اعدام محکوم شد

(۴) رئیس جمهور امروز به بولیوی می‌رود.

۴۸- ارزش مجاورت با کدامیک از عناصر زیر مرتبط است؟ (آزاد ۸۹)

(۱) کجا و کی (۲) چه کسی و چگونه (۳) کی و چه (۴) چرا و چگونه

۴۹- حادثه‌ای که در محلی دور اتفاق افتاده باشد، در صورتیکه با زبان، فرهنگ، مذهب و دیگر علایق، اعتقادات و

باورهای مخاطب مرتبط باشد، دارای کدام ارزش خبری است؟ (تست تالیفی)

(۱) فراگیری (۲) تازگی

(۳) مجاورت معنوی (۴) مجاورت جغرافیایی

۵۰- در خبر زیر مهمترین ارزش خبری کدام است؟ (تست تالیفی)

«خانه ای به سبک رومی مجهز به کلکسیونی از ظروف غذاخوری در زیر برج پیزا در ایتالیا کشف شد.»

(۱) شهرت (۲) عجیب و استثنایی (۳) مجاورت (۴) درب‌گیری

۵۱- کدام ارزش خبری به اعداد و آمار مربوط است؟ (تست تالیفی)

(۱) تازگی (۲) شهرت (۳) درب‌گیری (۴) فراوانی

۵۲- براساس نظر ویلبر شرام، تمایل خواننده به انتخاب و خواندن خبر، برابر است با: (تست تالیفی)

(۱) «پاداش مورد انتظار» ضریب «انرژی مورد انتظار لازم».

(۲) «انرژی مورد انتظار لازم» تقسیم بر «پاداش مورد انتظار».

(۳) «پاداش مورد انتظار» به علاوه «انرژی مورد انتظار لازم».

(۴) «پاداش مورد انتظار» تقسیم بر «انرژی مورد انتظار لازم».

۵۳- با توجه به الگوی خبری «والتر جی وارد»، رتبه آخر خبرها (رتبه ۲۴) مربوط به کدام ارزش‌هاست؟ (تست

تالیفی)

(۱) پاداش آنی (۲) درب‌گیری+پاداش آنی

(۳) برخورد، شهرت+ پاداش آنی (۴) پاداش آتی

۵۴- کدام گزینه جزء ارزشهای خبری از دیدگاه «فیلیپ گایار» نمی‌باشد؟ (تست تالیفی)

(۱) اثرگذاری (۲) فقدان ابهام (۳) واقعه روز بودن (۴) سودمندی

۵۵- رویدادی که بر تعداد فراوانی از افراد جامعه تاثیرگذار باشد، دارای کدام ارزش خبری است؟ (تست تالیفی)

(۱) درب‌گیری (۲) تازگی (۳) فراوانی (۴) مجاورت

۵۶- خبر زیر دارای کدام ارزش خبری است؟ (تست تالیفی)

«رقابت احزاب سیاسی در آستانه انتخابات شدت گرفت»

(۱) مجاورت (۲) درب‌گیری (۳) برخورد (۴) تازگی

۵۷- کدامیک از خبرهای زیر دارای ارزش خبری «شگفتی» است؟ (تست تالیفی)

(۱) تظاهرات دانشجویی سراسر کره جنوبی را فراگرفت

(۲) دو میلیون تهرانی در تعطیلات آخر هفته از شهر خارج شدند

(۳) توفان آندرو در فیلادلفیا یک میلیارد دلار خسارت برجای گذاشت

(۴) زنی در استرالیا ۱۲ قلو حامله شده است

۵۸- براساس دیدگاه گالتونگ و روج درباره ارزشهای خبری، کدام گزینه صحیح است؟ (تست تالیفی)

- (۱) خبرهایی که از لحظ تواتر و فرکانس کوتاه ترند، کمتر مطلوب روزنامه نگاران هستند.
- (۲) برای هر رویدادی، «آستانه» ای وجود داد که اگر رویداد به سطح آن نرسد، مخابره می شود.
- (۳) رویدادهایی که در دوردست رخ می دهند، بیشتر بخت و امکان گزینش می یابند.
- (۴) در روزنامه نگاری ابهام و ابهام تا حد امکان کاهش می یابد.

۵۹- کدامیک از خبرهای زیر فاقد ارزش «شهرت» است؟ (تست تالیفی)

- (۱) وزیر صنایع فردا به آلمان می رود
- (۲) معلمی در راه بازگشت به خانه جان سپرد
- (۳) برج ایفل رو به انهدام است
- (۴) ساختمانی در خیابان فردوسی فرو ریخت

۶۰- اختراعات و اکتشافات، دارای کدام ارزش خبری است؟ (تست تالیفی)

- (۱) برخورد
- (۲) دربرگیری
- (۳) شگفتی
- (۴) فراوانی

۶۱- کدامیک از ارزشهای خبری زیر، توسط «روج و گالتونگ» مطرح شده است؟ (تست تالیفی)

- (۱) شهرت
- (۲) عجیب و استثنایی
- (۳) سودمندی
- (۴) تواتر

پاسخ سوالات چهار گزینه‌ای بخش دوم

- ۱- گزینه ۲ صحیح است.
- ۲- گزینه ۲ صحیح است.
- ۳- گزینه ۴ صحیح است.
- ۴- گزینه ۴ صحیح است.
- ۵- گزینه ۱ صحیح است.
- ۶- گزینه ۴ صحیح است.
- ۷- گزینه ۳ صحیح است.
- ۸- گزینه ۴ صحیح است.
- کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، صفحه ۴۶
- ۹- گزینه ۴ صحیح است.
- کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، صفحه ۵۰
- ۱۰- گزینه ۴ صحیح است.
- کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، صفحه ۴۶
- ۱۱- گزینه ۴ صحیح است.
- ۱۲- گزینه ۳ صحیح است.
- کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، صفحه ۴۹
- ۱۳- گزینه ۱ صحیح است.
- ۱۴- گزینه ۲ صحیح است.
- ۱۵- گزینه ۱ صحیح است.
- ۱۶- گزینه ۴ صحیح است.
- ۱۷- گزینه ۲ صحیح است.
- ۱۸- گزینه ۳ صحیح است.
- ۱۹- گزینه ۱ صحیح است.
- ۲۰- گزینه ۳ صحیح است.
- ۲۱- گزینه ۴ صحیح است.
- ۲۲- گزینه ۱ صحیح است.
- کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، صفحه ۴۶
- ۲۳- گزینه ۱ صحیح است.
- ۲۴- گزینه ۳ صحیح است.
- ۲۵- گزینه ۴ صحیح است.
- کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، صفحه ۵۰
- ۲۶- گزینه ۲ صحیح است.
- ۲۷- گزینه ۲ صحیح است.
- ۲۸- گزینه ۱ صحیح است.
- ۲۹- گزینه ۱ صحیح است.
- ۳۰- گزینه ۳ صحیح است.
- ۳۱- گزینه ۲ صحیح است.
- ۳۲- گزینه ۱ صحیح است.

- ۳۳- گزینه ۱ صحیح است.
- ۳۴- گزینه ۳ صحیح است.
- ۳۵- گزینه ۲ صحیح است.
- ۳۶- گزینه ۴ صحیح است.
- ۳۷- گزینه ۱ صحیح است.
- ۳۸- گزینه ۲ صحیح است.
- ۳۹- گزینه ۱ صحیح است.
- ۴۰- گزینه ۱ صحیح است.

در تحقیقاتی که از الگوی خبری "وارد" استفاده کرده اند، بُعد «مجاورت و همجواری» رویداد با خواننده و عامل «تازگی» و بموقع بودن خبر، ثابت فرض شده است.

کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، صفحه ۴۹

- ۴۱- گزینه ۳ صحیح است.
- ۴۲- گزینه ۴ صحیح است.
- ۴۳- گزینه ۱ صحیح است.

کتاب «روزنامه نگاری نوین»، نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، صفحه ۲۰

- ۴۴- گزینه ۳ صحیح است.
- ۴۵- گزینه ۱ صحیح است.
- ۴۶- گزینه ۴ صحیح است.
- ۴۷- گزینه ۱ صحیح است.
- ۴۸- گزینه ۱ صحیح است.
- ۴۹- گزینه ۳ صحیح است.
- ۵۰- گزینه ۲ صحیح است.
- ۵۱- گزینه ۴ صحیح است.
- ۵۲- گزینه ۴ صحیح است.

کتاب "روزنامه نگاری نوین" تألیف نعیم بدیعی و حسین قندی، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، صفحه ۴۷

- ۵۳- گزینه ۱ صحیح است.

همانگونه که در جدول رتبه بندی ارزشهای خبری ترکیبی در الگوی چهار بعدی خبر (صفحه ۵۰ کتاب روزنامه نگاری نوین) مشخص شده است، رتبه اول خبرها مربوط است به ارزشهای خبری «برخورد+ شهرت+ دربرگیری+ پاداش آنی» و رتبه آخر یا همان رتبه ۲۴ مربوط است به ارزش خبری «پاداش آنی».

- ۵۴- گزینه ۲ صحیح است.

فلیپ گایار می گوید: ضوابط جهانی خبر در خود خبر مستترند که باید آنها را در این عبارت جست: آنچه مورد توجه و علاقه خوانندگان باشد. گایار این ضوابط سه گانه را چنین فهرست می کند:

- ۱- واقعه روز بودن (که همان عنصر تازگی است).
- ۲- اثرگذاری (دامنه انعکاس رویداد در زمان و مکان)
- ۳- سودمندی (طرز تلقی مردم نسبت به رویداد).

کتاب "خبر" تألیف یونس شکرخواه، انتشارات مرکز مطالعات رسانه، صفحه ۱۵

- ۵۵- گزینه ۱ صحیح است.

کتاب "خبر" تألیف یونس شکرخواه، انتشارات مرکز مطالعات رسانه، صفحه ۱۲

- ۵۶- گزینه ۳ صحیح است.